

Aan: Leden, Beschermeer, Erebroeders, Gildepastor, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF december 2020

Tradities Noord-Brabantse Schuttersgilden
staan op de Nationale Inventaris
Immaterieel Cultureel Erfgoed Nederland

Jaargang 16, aflevering nr. 12
Redactie: Jos van de Ven
Berichten en/of reacties aan:
J. van de Ven, Buizerdstraat 2, 5735 HG, Aarle-Rixtel
Tel 0492382288 / 0652462803
E-mail: nieuwsbrief@olvgilde.nl
Website: www.olvgilde.nl
Bijdragen aan dit nummer:
Redactie: Verhuizing Bertus van Rixtel.
Redactie: Schutzgeld.
Redactie: Uitslag RABO Clubsupport.
Redactie: Diverse overlijdens.
Redactie: Jan van Doorenpaviljoen.
Chris Arts: Column.
Redactie: Even puzzelen.

Gildenbroeders, vrienden en overige belangstellenden.

Voor U ligt de nieuwsbrief december 2020.
Ik wens U veel leesplezier.
En nog steeds leven we onder het strenge regime van corona. Helaas het is niet anders. Een lichtpuntje is wel de vondst van een vaccin dat hopelijk het komende jaar weer kan zorgen dat we teruggaan naar het oude normaal. We zien ernaar uit dat we onze gildebroeders, zusters en vrienden weer in gezondheid kunnen ontmoeten.

Ook zijn er weer inbrekers actief geweest bij het “Jan van Doorenpaviljoen”. Tenminste ze hebben een poging gewaagd en ze hadden het gaas vernield. Gelukkig staat e.e.a. op camera. Er is aangifte gedaan.
Hopelijk word(t)(en) de dader(s) gepakt.
Toch weer schade waar niemand iets aan heeft.
Intussen heeft ook de kledingcommissie hun opdracht vervuld en zijn ze helemaal klaar om een presentatie te geven op de jaarvergadering die normaal gesproken op de eerste donderdag van februari 2021 zal zijn.
Hopelijk kan deze doorgaan.
Ik ben reuze benieuwd naar het resultaat dat vooralsnog geheim gehouden wordt.
Tot die tijd blijf gezond en pas goed op elkaar.
Ik wens U veel leesplezier.
Jos van de Ven.

Verhuizing Bertus en Jo van Rixtel. (redactie)

Op woensdag 11 november is onze nestor en Erebroeder Bertus van Rixtel met Jo verhuisd naar Keizerinnaedael in Helmond. Ze hebben daar een slaapkamer en een woonkamer tot hun beschikking. Met de zorg die ze daar krijgen zijn ze beter af want het werd echt te moeilijk om zelfstandig te blijven wonen.

Gelukkig hebben ze dit jaar hun 60-jarig huwelijk en het 65-jarig jubileum van Bertus bij ons gilde kunnen vieren.
We hopen dat ze daar nog een aantal jaren kunnen genieten van een verzorgde oude dag. Wellicht zou het leuk zijn om eens een kaartje te sturen. Het adres is:
Keizerinnaedael afdeling E, Kanaaldijk
Noordoost 70, 5701 SB Helmond.

Activiteiten december 2020.

De enige activiteit is het rondbrengen van de kaarten i.p.v. het ophalen van het Schutzgeld.

Verjaardagen in december.

Deze maand zijn er 2 Gildebroeders jarig.
07 december: Sjoerd Schat
24 december: Toon Pennings.
Proficiat en een fijne dag toegewenst.

Schutzgeld, (redactie)

Zoals U reeds hebt kunnen lezen wordt in de maand december, onder normale omstandigheden, de donateursactie gehouden door onze gildenbroeders.
Dit is een oude traditie die ons gilde in staat moet stellen mede de grote kosten voor uniformen, materialen en vooral niet vergeten het “Jan van Doorenpaviljoen” te dekken. Helaas gooit corona dit jaar roet in het eten

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildepastor, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF december 2020

en is het uit oogpunt van gezondheid niet verantwoord om langs de deuren te gaan. Onze hoofdmans heeft u hiervan al op de hoogte gebracht.

Om toch de schade enigszins te beperken hebben we een actie op touw gezet middels kaarten die huis aan huis bezorgd worden. Hiermee wordt de Aarlese bevolking toch fijne feestdagen gewenst en wordt ze de mogelijkheid geboden om hun ondersteuning over te maken op de rekening van het gilde. Het is de bedoeling om de kaarten per wijk rond te brengen door de leden die normaal die wijk ook bedienen. De kaarten dienen afgehaald te worden bij onze dekenrentmeester Henk van der Velden. Hopelijk kunnen we op deze manier toch wat goed maken.

Noem het voor het gemak maar:

Schutzgeld light

Uitslag RABO Clubsupport. (redactie)

In oktober hebben alle leden van de RABO-bank hun stem uit kunnen brengen op de verenigingen die een rekeningnummer hebben bij deze bank. Hierover hebt u indertijd bericht gehad en werd u verzocht uw stem uit te brengen op zowel ons gilde als op de stichting van het gilde. Inmiddels is het resultaat bekend en dat wil ik u dan ook niet

onthouden. Het Onze Lieve Vrouwe Gilde heeft een bedrag ontvangen van €437,18 en de stichting €114.34. Bedankt voor uw stem.

Diverse overlijdens. (redactie)

Afgelopen periode zijn er diverse gildebroeders overleden binnen kring Peelland.

Allereerst is op 21 oktober Cees Huijbrechts van het Sint Leonardusgilde uit Beek en Donk op 90-jarige leeftijd overleden. Cees was een actieve gildebroeder die betrokken was bij vele activiteiten in zijn gildeleven. Wij wensen de gildenbroeders in Beek en Donk sterkte met dit verlies.

Op zondag 1 november werd het Sint Servatiusgilde Lieshout opgeschrikt door het plotselinge overlijden van Klaas van der Zanden. Klaas was slecht 67 jaar oud. Hij was een fervent schutter en erg actief binnen het gilde, Ook de gildebroeders van Lieshout wensen we sterkte met dit verlies.

Op 14 november is bij het Sint Willibrordusgilde in Bakel Willem Rooijackers overleden. Willem is 72 jaar geworden en was 55 jaar gildebroeder in hart en nieren waarvan 27 jaar bestuurslid waarin hij diverse functies bekleedde waaronder voorzitter. Ook hier geldt ons medeleven en sterkte voor de Bakelse gildebroeders.

Doordat we leven in een rare coronatijd zijn alle 3 de gildebroeders begraven in kleine kring.

Verder is op donderdag 5 november Diaken Hans Beks in Beek en Donk plotseling overleden op 69-jarige leeftijd. Hans heeft in het verleden diverse keren in een gildeviering voorgedaan. Op donderdagavond 12 november is er een Vesperdienst gehouden in de Michaelkerk in Beek. De 5 gilden van Laarbeek waren hier vertegenwoordigd met 2 van hun gildebroeders. Voor ons waren aanwezig Koning Kailey Gruijters en Ben van Noordwijk.

“Jan van Doorenpaviljoen”. (redactie)

Op zaterdag 21 november hebben een aantal gildebroeders onder leiding van onze hoofdmans planten gezet in de groenstrook rond onze gildetuin. Het was al langer een doorn in het oog doordat het groen wat diverse keren gezaaid was niet het gewenste resultaat had opgeleverd. Hopelijk krijgen we door deze planten meer kleur in onze tuin. Verder komt het snoeiwerk deze winter ook weer aan de beurt. Werk genoeg dacht ik zo.

Aan: Leden, Beschermer, Erebroeders, Gildepastor, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF december 2020

Column door Chris Arts **Meekrap.**

In de vorige nieuwsbrief vroeg ik me af: een Stationsplein en een Spoorweg en nergens een spoor te ontdekken! Beide namen vormen de aanleiding om aandacht te besteden aan een andere straatnaam in Hulst, de Meekrapweg. De straat is genoemd naar een plant. Een keer wat anders dan namen van het koningshuis of burgemeesters. Diverse plaatsen in Zeeland hebben deze straatnaam.

Eeuwenlang was meekrap het meest winstgevend landbouwproduct van Zeeland. De plant wordt 60-90 cm hoog en heeft kleine gele bloemen en een vierkante steel. In de grond bevinden zich wortelstokken met dunne bijwortels, die 50-100 cm in de grond steken. De plant wordt ook mee of mede genoemd.

De verbouw van meekrap vroeg veel arbeid en kapitaal. De meekrapplanten stonden 2 tot 3 jaar op de akker voordat ze geoogst konden worden. Het oogsten en drogen was erg arbeidsintensief. Er was bovendien veel mest voor nodig. Een flinke investering voor de boer zonder te weten wat de plant na 3 jaar werkelijk opbrengt.

Omdat het wortelgestel van de meekrap nogal uitgebreid is en de wortels zo compleet mogelijk voor verwerking aangeleverd moesten worden, was het delven een zwaar karwei. Een oude Zeeuwse uitdrukking is dan ook "hij eet als een meedelder".

Meekrap werd vroeger gebruikt als grondstof voor rode verfstof. De rode verfstof die uit de meekrapplant werd gewonnen, staat onder diverse namen bekend bijvoorbeeld Turks Rood of krap-lak. Deze verfstof werd voornamelijk gebruikt om textiel en leer te verven en diende ook als grondstof voor olieverf, die te gebruiken is voor o.a. schilderijen.

Daarnaast wordt aan meekrap ook een medicinale werking toegeschreven. Van preparaten van de plant wordt geclaimd dat ze zijn te gebruiken bij de behandeling van gal- en nierstenen, menstruele ongemakken, geelzucht, wonden en zweren.

Wetenschappelijk onderzoek heeft aangetoond dat deze stof mogelijk kankerverwekkend is. Het gebruik van de meekrap in Nederland en in andere Europese landen is verboden.

Vanaf de 14^e eeuw komt meekrap in Nederland voor, vooral op de goed bemeste kleigronden van Zeeland, de Zuid-Hollandse eilanden en rond Bergen op Zoom. Het werd

een belangrijk product voor de economie. Pogingen om de plant te telen in andere delen van Nederland, zoals de Betuwe, Friesland, Groningen en Noord-Holland mislukten echter.

Rond 1870 verdween de soort in relatief korte tijd als gewas toen er een procedé was gevonden waarmee de verfstof op relatief eenvoudig op chemische wijze kon worden geproduceerd.

Nu, het begin van de 21e eeuw, komt er weer vraag vanuit de mode-industrie naar de hoogwaardige en natuurlijke kleurstof uit meekrap. Dit geeft ook de teelt van dit gewas een nieuwe impuls en de eerste hectares van deze bijzondere plant zijn geplant. De kennis voor deze teelt wordt gehaald uit bestaande informatie en op basis van proefveldgegevens die her en der binnendruppelen.

De Wageningen Universiteit heeft recent een nieuwe techniek ontwikkeld. Deze techniek zorgt ervoor dat er uit de meekrapwortels een meer hoogwaardige rode kleurstof dan vroeger gewonnen kan worden. Door deze recente ontwikkeling is er hernieuwde interesse voor de teelt ontstaan. Aangezien meekrap poeder een natuurlijke grondstof voor kleurstof is welke door het ministerie van VROM een groenverklaring heeft ontvangen is er vooral vanuit de

Aan: Leden, Beschermeer, Erebroeders, Gildepastor, Ereleden en Vrienden van het Onze Lieve Vrouwe Gilde te Aarle-Rixtel.
NIEUWSBRIEF december 2020

cosmetische industrie interesse voor het meekrap poeder.

Vrienden van het Gilde.

Ook deze keer weinig nieuws te melden en het zal zo nog wel een tijdje blijven.

Dat wil niet zeggen dat we stilzitten want er zijn altijd zaken die gedaan moeten worden. Zo is er door een aantal gildebreeders in de gildetuin gewerkt en planten gezet.

Verder kunnen we alleen maar hopen dat we zo snel mogelijk terug kunnen naar het oude normaal.

Blijf gezond en pas goed op elkaar.

Jarige Vrienden in december.

- 02 december Toon Vogels
  - 06 december Jan Coolen
  - 15 december Louis Koetsier
  - 15 december G. van den Bogaard
  - 15 december Hans van der Velden
  - 16 december Tonny Willemse-de Vries
  - 18 december Laurens Franssen.
  - 22 december Carinne van der Horst
  - 30 december Paul Geene
- Allen proficiat en een prettige verjaardag toegewenst.

Even Puzzelen. (redactie)

Zweedse Puzzel

AFSCHEIDING		WATER-VLAKTE		VERENIGDE STATEN		SPIJS-KAART		LOSSE DRAAD
MOEDER				SPOEL				
↓	→	VOGEL	→	↓				↓
		WATER-VOGEL						
WELPEN-LEIDSTER	→	↓				VOOR-ZETSEL	→	
IK (LAT.)						WAFFEL		
↓				GESLACHT		SLAPERIG	→	
						LOOP-VOGEL		
DEEL VAN OPERA	STAD IN DUITSLAND	→	↓					DEEL VAN KACHEL
	VERWARDE KNOOP							↓
↓	↓			KEER	→			
PLEISTER		KNUPPEL	→					TASTO SOLO
		PLATINA						↓
↓		↓		VERHARDE	→			
				HUID				
ENT	→					SOORT	→	